

Borgersamling om Lynetteholm

Program for weekendsamling d. 21. og 22. januar 2023

Lokation: Vandværket, Rabarbervej 2, 2400 København

Formålet: Formulere delanbefalinger for borgersamlingens første fase – komme i mål!

Udforske vores temaer og indhente flere ekspertperspektiver.

Optagelserne kan ses på <https://lynetteholm.borgersamling.dk/da-DK/projects/overblik-over-processen-1>.

Lørdag kl. 10-17

Dagens temaer var "Demokratisk proces" og "Lynetteholm som halvø og kystsikring".

Velkomst og rammesætning – streaming fra 10.00-10.25

Link: <https://lynetteholm.borgersamling.dk/da-DK/projects/overblik-over-processen-1/3>

Medlemmerne blev budt velkommen og præsenteret for samlingens formål og program, samt hvad der var sket siden sidst vi mødtes.

Formålet: Formulere delanbefalinger for borgersamlingens første fase

- Udforske temaer og indhente flere ekspertperspektiver
- Arbejde videre på indhold, gå i gruppearbejde og uddybe fordele/ulemper
- Vi skal være uenige sammen og nå frem til fælles anbefalinger og sætte retning for næste fase i borgersamlingen
- Etablere redaktørgruppe, talpersoner og videre proces mod del-lancering
- Skabe noget meningsfuldt til resten af byen

Indtil nu har borgersamlingen haft besøg af:

Udviklings- og myndighedsperspektiv

Ved opdragsgiver By & Havn og Københavns Kommune

- Nanna Westerby Jensen, plandirektør, Københavns Kommune
- Ingvar Sejr Hansen, udviklingsdirektør By & Havn

Ekspertperspektiver

Byudvikling, infrastruktur, klima og klimasikring.

1. By- og boligudvikling v. Tom Nielsen, professor Aarhus Arkitektskole
2. Infrastruktur, v. Harry Lahrmann, lektor, Aalborg Universitet
3. Klima v. professor Jens Hesselbjerg Christensen, KU
4. Klimasikring og proces v. Ph.d. Nina Baron, Kbhs Professionshøjskole

Interessentperspektiver

Københavns Lokaludvalg

1. Bent Lohmann, Indre By Lokaludvalg
2. Dan Jønsson, Kgs. Enghave lokaludvalg
3. John Michael Jensen, Østerbro/Nordhavn Lokaludvalg

4. Frode Neergaard, Christianshavns Lokaludvalg
 5. Alex Heick, Bispebjerg/Nordvest Lokaludvalg
- Den grønne ungdomsbevægelse
- Aske og Astrid Blom
- Klimabevægelsen
- Andreas Støkkendal
- Københavner tunnel gruppen
- Bo Sandberg, Dansk Industri

Medlemmerne har været en tur til Lynetteholm/Kongedybet og arbejdet med temaer i grupper.

Borgersamlingen genbesøgte kernespørgsmålet for 1 fase: "Hvilke fordele og ulemper ser du ved Lynetteholm. Og hvilke anbefalinger har du til den videre proces i udviklingen af Lynetteholm". Derefter blev medlemmerne præsenteret for det foreløbige kernespørgsmål for fase 2: "Hvordan kan Lynetteholm blive en bydel, der understøtter en bæredygtig udvikling for mennesker, natur og miljø i hovedstadsområdet i fremtiden?"

Ved 1. samling blev der nedsat arbejdsgrupper, som har udforsket temaer mellem samlingerne:

1. Bæredygtig byudvikling
2. Bæredygtig infrastruktur
3. Demokrati og inddragelse
4. Klima og miljø
5. Kystsikring
6. København som havneby
7. Finansiering og økonomi

Medlemmerne genbesøgte borgersamlingens spilleregler.

Vi har ret til at blive hørt - og pligt til at lytte	Vær nysgerrig. Lyt til hinanden og giv plads til andre holdninger. Vær åben og afbryd ikke
Respekter hinandens holdning	Respekt og god tone, især når man er uenige. Husk at lytte færdig, inden ordet tages.
Vi deltager sagligt i den tid vi er sammen	Vær deltagende, målrettet, aktiv og konstruktiv. Det er i orden at være taknemmelig.
Husk hyggen! Plads til humor, pauser og smalltalk	Det må gerne være sjovt. Vi samarbejder mod et fælles mål.
Vær modig og ydmyg	Hav mod til at sige ting, men også til at udfordre egne holdninger.

Medlemmerne hilste på hinanden i de nye bordgrupper og snakkede om forventninger til sig selv, dem som gruppe, proces frem mod delanbefalinger og outputtet. Borgersamling gik derefter på besøg i galleriet, som bestod af gruppernes arbejde. Her gav medlemmerne konstruktiv og konkret feedback på hinandens oplæg.

Demokrati og proces – streaming fra 10.50-11.30

Link: <https://lynetteholm.borgersamling.dk/da-DK/projects/overblik-over-processen-1/3>

Oplæg:

Demokrati og proces ekspertperspektiv v. Anders Blok, sociolog og lektor Københavns Universitet.

Medlemmerne drøftede derefter de nye input og fik mulighed for at stille spørgsmål. Spørgsmål og svar kan ses i videooptagelsen. Derefter skrev medlemmerne afklaringer, tilkendegivelser og noter til de grupper, der skulle arbejde med delanbefalinger indenfor dette tema.

Nedenfor er nogle af spørgsmål fra borgersamlingens medlemmer gengivet:

- I udarbejdelsen af Storbæltbroen blev der lavet rapporter af andre lande, hvorfor har det ikke været sådan med Lynetteholm? Sætter spørgsmålstegn ved præmissen for projektet. Processen skal være demokratisk.
- Hvad siger forskningen ift. at man går fra "min holdning" til en position, hvor man gør sig selv i stand til at tage en position, hvor man ser ud over sig selv?
- Lovgivning om parkeringsarealer og ressourcer, hvordan kommer vi udenom?

Finansiering af halvø – streaming fra 11.50-12.30

Link: <https://lynetteholm.borgersamling.dk/da-DK/projects/overblik-over-processen-1/3>

Oplæg:

Finansierings ekspertperspektiver v. Jette Bredahl Jacobsen, professor Københavns Universitet samt Ismir Mulalic, ass. professor Copenhagen Business School.

Medlemmerne drøftede derefter de nye input og fik mulighed for at stille spørgsmål. Spørgsmål og svar kan ses i videooptagelsen. Derefter skrev medlemmerne afklaringer, tilkendegivelser og noter til de grupper, der skulle arbejde med delanbefalinger indenfor dette tema.

Nedenfor er nogle af spørgsmål fra borgersamlingens medlemmer gengivet:

- Øen er et permanent jorddepot, normalt har det et anlægsloft, gælder der det samme for By & Havn?
- Hvad med i det offentlige udbud? Vi i arbejdsgruppen har haft udfordringer med at finde hele budgettet. Som arbejdsgruppen har forstået det, ligger der ikke et budget for hele projektet om Lynetteholm?

- Københavns kommune ejer 95% af By & Havn. Vi taler om risikoen for, hvad der sker hvis budgettet bliver lidt dyrere? Der er 3,6 milliarder til etablering af øen og de er finansieret. Hvad sker der hvis By & Havn får en gæld?
- Er der en overordnet struktur i projektet? Hvad hvis Lynetteholm bliver oversvømmet syd fra?
- Er der lavet nogle økonomiske beregninger for, hvis man anbefaler andet en bebyggelse?
- Findes der andre projekter, hvor finansieringen har været mere gennemsigtige ift. information og finansiering?
- Er der en ensidighed om økonomisk vækst og finansiering. Har København overhovedet brug for at blive større? Hvad med en ensartet plan for Stor København?

Frokost / Kl.12.45-13.15

Kystsikring – streaming fra 13.15-13.50

Link: <https://lynetteholm.borgersamling.dk/da-DK/projects/overblik-over-processen-1/3>

Oplæg:

Kystsikrings ekspertperspektiv v. Karsten Arnbjerg-Nielsen, professor v. Institut for Miljø- og Ressourceteknologi, DTU.

Medlemmerne drøftede derefter de nye input og fik mulighed for at stille spørgsmål. Spørgsmål og svar kan ses i videooptagelsen. Derefter skrev medlemmerne afklaringer, tilkendegivelser og noter til de grupper, der skulle arbejde med delanbefalinger indenfor dette tema.

Nedenfor er nogle af spørgsmål fra borgersamlingens medlemmer gengivet:

- Der vil ske en ændring af tilstrømning af ilt og salt og det vil påvirke havmiljøet i Østersøen, hvordan bør vi tage højde for det?
- Hvorfor kan man ikke sammenligne de projekter Realdanias har lavet ved andre havne? Hvorfor er skalaen så afgørende? Arbejdsgruppen har haft brug for at kunne finde rammer, vil du derfor udbyde?
- Kystsikring syd fra?
- Er det bedste at få lavet en fælles plan for kystsikringen af København?
- Det er bedre at bygge Lynetteholm fremfor at trække byen tilbage?
- Bare fordi natur ikke er blevet prioritet før, hvorfor bør det så ikke gøre det nu?

Pause / Kl.14.10 - 14.20

Havmiljø – streaming fra 14.20-14.55

Link: <https://lynetteholm.borgersamling.dk/da-DK/projects/overblik-over-processen-1/3>

Oplæg:

Havmiljø ekspertperspektiv v. Karen Timmermann, professor på DTU Aqua og medlem af Danmarks Biodiversitetsråd.

Medlemmerne drøftede derefter de nye input og fik mulighed for at stille spørgsmål. Spørgsmål og svar kan ses i videooptagelsen. Derefter skrev medlemmerne afklaringer, tilkendegivelser og noter til de grupper, der skulle arbejde med delanbefalinger indenfor dette tema.

Nedenfor er nogle af spørgsmål fra borgersamlingens medlemmer gengivet:

- Når nu der er valgt at lave en nulløsning, kan man så ikke retablere efter man har gravet eller kompensere et andet sted?
- Risikere man ikke at forstyrre det nye sted man planter ålegræs ift. reetableringen?
- Har du nogle gode råd til hvordan vi kan formulere en anbefaling som øger biodiversiteten?
- Øko-servicesystem bliver kørt ind under en blød værdi, men kan man gøre det op i den hårde økonomisk, så man kan bruge det som et argument i en finansdiskussion?

Skriveværksted Kl. 15.10-16.15

Medlemmerne blev først præsenteret for eksempler på anbefalinger fra andre borgersamlinger, herunder Borgersamling om Middelalderbyen, Irlands borgersamling om ligestilling og Skotlands Klimaborgersamling. I grupper skrev medlemmerne derefter på de første delanbefalinger og om borgersamlingens værdigrundlag.

Status i plenum Kl. 16.15 -16.45

Medlemmerne stemte om de var for eller imod det første udkast af delanbefalingerne. Det gjorde de for at se om delanbefalingerne var på rette vej. Undervejs fik de mulighed for at stille spørgsmål og kommentere på gruppernes arbejde.

Afrunding af dagen og opgave i morgen Kl.16.45-17.00

Dagen blev afrundet med en kæmpe highfive for dagens gode arbejde. Derefter fik medlemmerne et overblik over, hvor de befandt sig i processen og præsenteret for hvad søndagen gik ud på.

Søndag kl. 10-17:

Temaer: Lynetteholm som fremtidig bydel og trafik-model

Velkomst og tjek ind – [streaming fra 10.00-10.30](https://lynetteholm.borgersamling.dk/da-DK/projects/overblik-over-processen-1/3)

Link: <https://lynetteholm.borgersamling.dk/da-DK/projects/overblik-over-processen-1/3>

Velkommen, medlemmerne delte refleksioner fra dag i går ift. nuancer og balancer. Derefter gennemgik vi dagens formål og program.

Færdiggøre lørdagens arbejde – lille projekt Kl. 10.30–11.30

Lørdagens grupper lavede justeringer og tilpasninger i forhold til de kommentarer der var blevet notet ved lørdagens afstemning.

Input til det store projekt:

Trafikal model – et perspektiv frem mod anden fase – [streaming fra 11.30-12.20](https://lynetteholm.borgersamling.dk/da-DK/projects/overblik-over-processen-1/3)

Link: <https://lynetteholm.borgersamling.dk/da-DK/projects/overblik-over-processen-1/3>

Oplæg:

Infrastruktur v. Lars Wiinblad, Forbrugerrådet Tænk.

Medlemmerne drøftede derefter de nye input og fik mulighed for at stille spørgsmål. Spørgsmål og svar kan ses i videooptagelsen. Derefter skrev medlemmerne afklaringer, tilkendegivelser og noter til de grupper, der skulle arbejde med delanbefalinger indenfor dette tema.

Nedenfor er nogle af spørgsmål fra borgersamlingens medlemmer gengivet:

- Hvad er fremtidens kollektive transport?
- Hvilke fordele er der ved SMART-city?

Bydel – et perspektiv frem mod anden fase – [streaming fra 12.20-13:10](#)

Link: <https://lynetteholm.borgersamling.dk/da-DK/projects/overblik-over-processen-1/3>

Oplæg:

Ekspertperspektiv v. Jens Kvorning, arkitekt og professor emeritus ved Det Kongelige Akademi og uddybende spørgsmål fra arbejdsgrupper og grupper i plenum.

Medlemmerne drøftede derefter de nye input og fik mulighed for at stille spørgsmål. Spørgsmål og svar kan ses i videooptagelsen. Derefter skrev medlemmerne afklaringer, tilkendegivelser og noter til de grupper, der skulle arbejde med delanbefalinger indenfor dette tema.

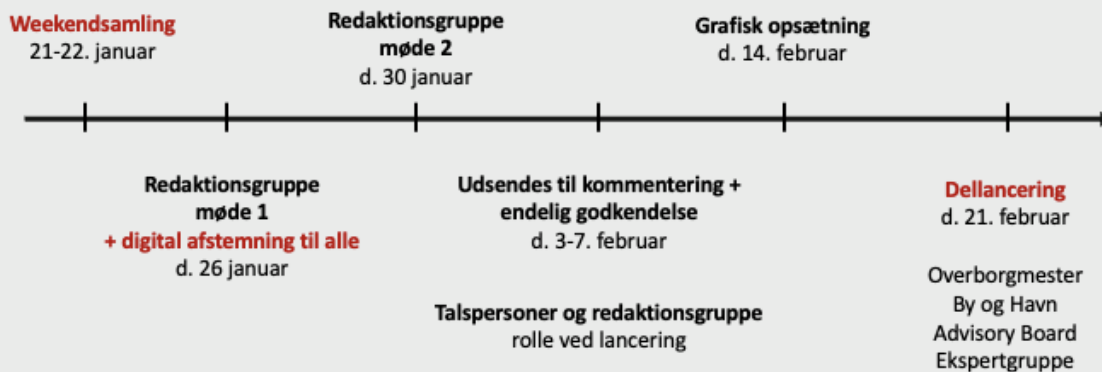
- Har man erfaring med at bygge anderledes uden at det ender i rigmandsghetto? Referer til de Gehl'ske principper.
- Kunne man bygge anderledes andre steder end på LH og vil det ikke skabe kvalitet for København?
- Vil det give mening lave et mikroklima og ikke bygge så højt f.eks. som i kartoffelrækkerne?

Frokost Kl.12.40-13.10

Skriveværksted: skriv på fase 2 (inkl. Pause) Kl.13:10-15

Først blev rollen som talsperson og redaktør præsenteret. Alle medlemmer fik mulighed for at melde sig. Johan fremlagde planen for deltagelsen af fase 1, samt hvilke forventninger der var til denne proces. Som medlem af borgersamlingen er der mulighed for at komme med mindretalsudtalelser. Medlemmerne skrev derefter videre på delanbefalingerne.

Plan for dellancering af fase 1

Præsentation af delanbefalinger i plenum og afstemning Kl.15:00 -16:40

Dokumentet med delanbefalinger blev gennemgået, hvor hvert punkt kom til afstemning. Medlemmerne havde mulighed for at komme med kvalificeringer til punktet i plenum ellers skrev de kommentere ned til den frivillige redaktørgruppe.

Afrunding af dagen og proces frem mod dellancering Kl.16.40-17.00

Samlingen blev afsluttet med en orientering om den videre proces og en invitation til at deltage i anden fase af borgersamling om Lynetteholm. Alle medlemmer blev derudover også inviteret af By & Havn til en gåtur på Lynetteholms perimeter.